Starožitník/starožitnice (kód: 66-022-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Obchod (kód: 66)
Týká se povolání: Starožitník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Komunikace se zákazníkem s využitím odborných znalostí z dějin umění a užitého umění	4
Předvedení starožitného zboží před zákazníkem, určení doby vzniku, materiálového a technologického zpracování, užití	4
Vedení obchodní a prodejní dokumentace	4
Přijímání hotovostních a bezhotovostních plateb a obsluha pokladny	3
Ošetřování a uložení zboží z hlediska různého starožitného sortimentu	3
Využívání výpočetní techniky a internetu k prodeji v kamenných obchodech a e-shopech	3
Balení a expedice zboží s ohledem na jedinečnost sortimentu v provozovně starožitnictví	3
Aranžování zboží na prodejně, prodejních výstavách, veletrzích a aukcích	3
Komunikace s úřady, práce s legislativou a obecně platnými předpisy, uplatňování pravidel vývozu a dovozu zboží v rámci EU a mimo ni	4
Výběr předmětů k opravám a restaurování	4
Kvalitativní a kvantitativní posuzování zboží při výkupu	4
Výkup starožitností, orientace v komisním a aukčním prodeji	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.03.2023

Kritéria a způsoby hodnocení

Komunikace se zákazníkem s využitím odborných znalostí z dějin umění a užitého umění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést modelový prodejní rozhovor na určené téma v českém jazyce	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Předvedení starožitného zboží před zákazníkem, určení doby vzniku, materiálového a technologického zpracování, užití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat předložený starožitný předmět z hlediska uměleckého zpracování, doby vzniku, postupu výroby a použitých materiálů	Ústní ověření
b) Předvést modelovou situaci seznámení zákazníka s funkčností předloženého starožitného předmětu s ohledem na jeho jedinečnost a způsoby jeho užití	Praktické předvedení
c) Zpracovat a obhájit písemnou práci na dané téma	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení obchodní a prodejní dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést a vysvětlit druhy evidence zboží	Ústní ověření
b) Rozlišit a popsat předloženou dokumentaci hotovostního a bezhotovostního prodeje	Praktické předvedení
c) Rozlišit a určit druhy předložených certifikátů pravosti, vysvětlit jejich význam	Praktické předvedení
d) Uvést druhy obchodní dokumentace, vysvětlit jejich význam	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přijímání hotovostních a bezhotovostních plateb a obsluha pokladny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést modelovou situaci jednotlivých fází hotovostní platby (práce s pokladnou, ověřit platnost bankovek a znalost ochranných prvků, přepočet kurzu při platbě cizí měnou, vystavení pokladního dokladu)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat a předvést modelovou situaci jednotlivých fází bezhotovostní platby (manipulace a identifikace platební karty, evidence dokladů o bezhotovostních platbách, vystavení pokladního dokladu)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Ošetřování a uložení zboží z hlediska různého starožitného sortimentu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést manipulaci s předmětem z kovu (oceli, barevných kovů, drahých kovů) a popsat způsoby jeho ošetření a uložení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést manipulaci s předmětem ze dřeva a popsat způsoby jeho ošetření a uložení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést manipulaci s předmětem ze silikátu (sklo, porcelán, keramika) a popsat způsoby jeho ošetření a uložení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést manipulaci s předmětem z textilu a papíru a popsat způsoby jeho ošetření a uložení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést manipulaci s předmětem výtvarného umění a popsat způsoby jeho ošetření a uložení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Využívání výpočetní techniky a internetu k prodeji v kamenných obchodech a e-shopech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést vyhledání předmětu starožitného charakteru na internetu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést provedení nabídky předmětu starožitného charakteru na internetu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat jiné formy využití výpočetní techniky při prodeji starožitností	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Balení a expedice zboží s ohledem na jedinečnost sortimentu v provozovně starožitnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést balení a expedici předloženého předmětu ze skla a porcelánu	Praktické předvedení
b) Předvést balení a expedici předmětu nepravidelného tvaru	Praktické předvedení
c) Předvést dárkové balení předloženého předmětu	Praktické předvedení
d) Popsat balení a expedici předmětu větších rozměrů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Aranžování zboží na prodejně, prodejních výstavách, veletrzích a aukcích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést aranžování zboží na prodejně s ohledem na specifika materiálu, vysvětlit zvláštnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat zvláštnosti aranžování zboží na výstavách a veletrzích s ohledem na specifika materiálu	Ústní ověření
c) Popsat zvláštnosti aranžování zboží na aukcích s ohledem na specifika materiálu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Komunikace s úřady, práce s legislativou a obecně platnými předpisy, uplatňování pravidel vývozu a dovozu zboží v rámci EU a mimo ni

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit u předloženého starožitného předmětu jeho zařazení z hlediska režimu kulturní památky nebo předmětu kulturní hodnoty	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit potřebné postupy k realizaci vývozu předloženého starožitného předmětu (dle zákona 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, § 90 ve znění pozdějších předpisů)	Ústní ověření
c) Vysvětlit způsoby prodeje a následného vývozu určeného starožitného předmětu v rámci EU a mimo ni	Ústní ověření
d) Popsat náležitosti prodeje určeného starožitného předmětu z drahého kovu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výběr předmětů k opravám a restaurování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést modelovou situaci doporučení určeného starožitného předmětu (např. nábytek, keramika, obraz, koberec) k opravě nebo restaurování	Praktické předvedení
b) Předvést a vysvětlit proces schválení finančních nákladů na opravu nebo restaurování určeného starožitného předmětu	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Kvalitativní a kvantitativní posuzování zboží při výkupu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést a zdůvodnit určení výkupní ceny dvou předložených starožitných předmětů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zdůvodnit rozdílnost výkupních cen z hlediska regionálního, aktuálnosti nabídky a poptávky	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Výkup starožitností, orientace v komisním a aukčním prodeji

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit postupy, náležitosti a užití komisního prodeje	Ústní ověření
b) Vysvětlit postupy, náležitosti a užití aukčního prodeje	Ústní ověření
c) Předvést postupy, náležitosti a výkup určeného starožitného předmětu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

Součástí ověřování odborných způsobilostí podle tohoto hodnoticího standardu je zpracování a obhajoba písemné práce v rámci odborné způsobilosti **Předvedení starožitného zboží před zákazníkem, určení doby vzniku, materiálového a technologického zpracování, užití.**

Autorizovaná osoba zajistí uchazeči zadání písemné práce 2 měsíce před termínem zkoušky, tzn. uchazeč si vylosuje 1 téma písemné práce z následujícího seznamu témat a zároveň po dohodě s autorizovanou osobou specifikuje zadání tématu určením historického období a uměleckého slohu.
Seznam témat:

- Porcelán, jeho výroba, vývoj a zpracování
- Sklo, jeho výroba, vývoj a zpracování
- Kamenina a figurální předměty
- Nábytek, jeho druhy, zpracování, užití
- Obecné a drahé kovy, jejich zpracování a užití
- Zbraně, jejich druhy, vývoj, zpracování, užití
- Hodiny a hodinky v průběhu času
- Drahé kameny, jejich druhy a uplatnění ve šperцích
- Móda (oblečení, doplňky), vývoj a užití s ohledem na časové období
- České výtvarné umění a jeho návaznost na světové trendy

Uchazeč o zkoušku předloží autorizované osobě nejpozději 21 dní před termínem konání zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu písemnou práci v elektronické a tištěné podobě s následujícími náležitostmi:

- Rozsah písemné práce: 7–10 normovaných strojopisných stran formátu A4
- Příloha: obrazová dokumentace (mimo stanovený rozsah písemné práce)
- Použitá literatura: její uvedení v závěru písemné práce

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů. Všichni členové komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti starožitnictví a nejméně 5 let odborné praxe v provozovně starožitnictví.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na dějiny umění a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti starožitnictví nebo muzejnictví.
c) Profesní kvalifikace 66-022-M Starožitník/starožitnice a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti starožitnictví.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- provozovna prodejny se starožitnostmi a běžným vybavením odpovídající bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště
- PC s tiskárnou připojený k internetu
- psací potřeby a papír
- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů
- ukázky prodejní a obchodní dokumentace
- nejméně 7 ks předmětů uměleckořemeslného nebo starožitného charakteru z různých materiálů (nábytek, sklo, porcelán a keramika, šperk, předmět z kovu a textilu, výtvarné umění), každý předmět lze použít pro ověření více kritérií (určení doby vzniku, ošetření a uložení zboží, balení a aranžování, výběr předmětů k opravám a restaurování)
- funkční pokladní systém
- technicko administrativní prostředky nutné k provozu pokladny
- platná měna
- čtecí a identifikační zařízení karet

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce uměleckořemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Rudolfinea, o. s. - sdružení pro umělecká řemesla, Roztoky u Prahy
Lipský Jan, Ing.
Červená Milena, Mgr.
Muller Štěpán, MgA.
Hokeová Klára